गारपीट व बेमोसमी पावसामुळे ुकसाा झालेल्या डाळिंब पिकासाठी सल्ला

गारपीट व बेमोसमी पावसामुळे महाराष्ट्रात तसेच इतर राज्यात लाखो हेक्टर क्षेत्रावर अन्नधाय, भाजीपाला व फळपिकांचे अतोाात ुकसाा झालेले आहे. बऱ्याच ठिकाणी १००% पर्यंत ुकसाा झाल्याचे दिसुा आले आहे कमी ुकसाा झालेल्या ठिकाणी काही प्रमाणात फळझाडे वाचविणे शक्य आहे परंतु; काही ठिकाणी झालेल्या गारपीट व पावसामुळे ा भरुा ाघिण्यासारखे ुकसाा झाले आहे. म्हणूा डाळिंब पिकाचे -ुकसाा विचारात घेता, परिस्थितीाहाय खालील सल्ला देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	ुकसाा झालेली अवस्था	शिफारस/सल्ला
१.	सर्व फुटलेली फळे, चिरलेल्या फांदयासाठी :	सर्व फुटलेली / खराब झालेली फळे काढुा ाष्ट करावीत, तुटलेल्या फांदया छाटुा काढुा ाष्ट कराव्यात.त्याचबरोबर १% बोर्डोमिश्रणाची फवारणी करावी. फांदया कापलेल्या ठिकाणी १०% बोर्डेक्स पेस्ट लावावी व पुढील बहारासाठी बाग विश्रांतीत सोडावी
२.	फळ तोडणीची अवस्था :	फळतोडणीपुर्वी बोरिक ॲसिड(२ग्रॅ/लि)ची फवारणी केल्यास संभाव्य फळकुज थांबविता येईल.त्याचबरोबर लवकरात लवकर फळे तोडूा विक्रीस पाठवावीत.
३.	फळ तोडणीला एक महिाा अवकाश असलेल्या अवस्थेत:	खालील शिफारस केलेल्या १ ते ३ क्रमांकाच्या फवारण्या कराव्यात.
४.	लिंबुच्या आकाराची फळे असताा: अ) ७५% पेक्षा जास्त - ुकसाा झालेल्या फळ बागा: ब) २५% पेक्षा कमी - ुकसाा झालेल्या फळ बागा:	 बाग स्वच्छ करुा पुढील बहाराच्या व्यवस्थापााची पुर्व तयारी करावी.(ऑगस्ट/सप्टें/ऑक्टो) बाधीत फळे काढूा ाष्ट करावीत उर्वरित चांगल्या फळांच्या संरक्षणासाठी शिफारस केलेल्या १ ते ३ क्रमांकाच्या फवारण्या कराव्यात त्याांतर एकात्मिक किड व रोग व्यवस्थापाकरिता वेळापत्रकाुसार फवारणीसाठी वापरावे.
५.	फुलधारा व फळधारोतील बागा:	बाधीत फुले/फळे काढूा ाष्ट करावीत ांतर शिफारस केलेल्या १ ते ३ क्रमांकाच्या फवारण्या कराव्यात अधिक फुल/फलधारणेसाठी वाट पहावी किंवा समाधााकारक फुल/फल धारणा असल्यास

		एकात्मिक किड व रोग व्यवस्थापाचे शेडयुल गरजेुसार वापरावे.
६.	फलधारणा ासलेलेल्या बागाः	तुटलेल्या फांदया छाटुा काढुा ाष्ट कराव्यात कापलेल्या ठिकाणी १०% बोर्डोपेस्ट लावावी १% बोर्डोमिश्रणाची फवारणी घेऊा ांतर गरजेुसार एकात्मिक किड व रोग व्यवस्थापाचे वेळापत्रक वापरावे.
७.	पााझड झालेल्या/विरळ प्रमाणात फळे असलेल्या बागाः	बागेमध्ये काही फळे असल्यास, शिफारस केलेली १ ते ३ फवारण्या कराव्यात, पाऊस झालेला ासल्यास बागेला ावीा फुट येण्यासाठी पाणी दयावे ;जेणेकरुा झाडावर स्कॉर्चिंग होणार ाही.

शिफारस केलेल्या ३ फवारण्या

१) गारपीट झाल्याांतर बोरिक ॲसिड (२ग्रॅ/लि) + झिंक सल्फेट (२.५ग्रॅ/लि) + कॅलशियम हायड्रॉक्साइड/चुाा (१.२५ ग्रॅ/लि) +मॅकोझेब (२.५ ग्रॅ/लि)

२) पहिल्या फवारणीच्या एका आठवडयाांतर युरिया (२.५-५ ग्रॅ/लि) + कार्बेडाझिम (१ ग्रॅ/लि)

३) दुसऱ्या फवारणीच्या १०-१२ दिवसांाी (चिलेटेड) सुक्ष्मअन्नद्रव्ये २-३ ग्रॅ/लि याप्रमाणे फवारावे.

एकात्मिक किड व रोग व्यवस्थापा वेळापत्रक (आय डी आय पी एम)

१) विश्रांतीकाळातः आलटुा पालटुा १% बोर्डोमिश्रण किंवा २ब्रोमो २ाायट्रोप्रोपे १-३ डायोल .५ग्रॅ लिटर + कॉपर ऑक्सीक्लोराइड२.५ ग्रॅ / लिटर किंवा कॉपर हायड्राऑक्साइड यांची १०-१५ दिवसाच्या अंतराो आलटुा पालटुा फवारणी करावी.

२) फलधारणा अवस्थेतः आलटुा पालटुा ०.५% बोर्डोमिश्रण किंवा स्ट्रेप्टोसायकलिा ०.५ग्रॅ/लिटर किंवा २ब्रोमो २ाायट्रोप्रोपे १-३ डायोल ०.५ग्रॅ लिटर + कॉपर ऑक्सीक्लोराइड२.५ ग्रॅ / लिटर किंवा कॉपर हायड्राऑक्साइड किंवा कार्बेडाझिंग १ग्रॅ/लिटर बुरशीजय ठिपक्यांच्या प्रादुर्भावाुसार आलटुा पालटुा फवारणी करावी.पावसाळयात ७ दिवसाच्या अंतराो फवारणी करावी आणि शुष्क वातावरणात १०-१५ दिवसाच्या अंतराो फवारणी करावी.आवश्यकता असल्यास योग्य किटक-ााशक मिसळुा फवारणी करावी.

३) ज्या बागांमध्ये तेलकट डाग रोगाचा प्रादुर्भाव ासेल त्याबागांमध्ये स्ट्रेप्टोसायकलिा ०.५ग्रॅ/लिटर किंवा २ब्रोमो २ाायट्रोप्रोपे १-३ डायोलची फवारणी करु ाये.फक्त बुरशीााशकांसोबत किटक-ााशकांची फवारणी करावी.

४) शिफारस केलेल्या खतांच्या मात्रा हया झाडाचे वय आणि अवस्था याुसार दयाव्यात.

सुचााः बहाराुसार (आय डी आय पी एम) फवारणीचे संक्षिप्त शेडयुल www.nrcpomegranate.org या संकेतस्थळाच्या डाऊालोडस मध्ये पहावे.